

Ayr?lma Anksiyetesi Belirtileri ?çin Yap?land?r?lm?? Klinik Görü?me Formu

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Ayr?lma Anksiyetesi Belirtileri ?çin Yap?land?r?lm?? Klinik Görü?me Formu*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17136>

Öz

Bu ölçek, **Ayr?lma Anksiyetesi** belirtilerini hem çocukluk hem de yeti?kinlik dönemlerinde de?erlendirmek amacıyla geli?tirilmis bir uyarlama aracıdır. Ayr?lma Anksiyetesi Belirtileri ?çin Yap?land?r?lm?? Klinik Görü?me Formu (AAB-YKG), standartla?tırılmis bir **Klinik Görü?me** formatında sunulmuştur ve 8 maddeden oluşmaktadır. Ölçek, **Kaybetme Korkusu**, **Okul Fobisi** ve **Yalnız Kalamama** olmak üzere üç temel alt boyutu ölçmektedir. Ölçeğin psikometrik özellikleri, Meliha Diriöz tarafından 2010 yılında tamamlanan yüksek lisans tezi kapsamında detaylıca incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler

Ayr?lma Anksiyetesi, Yap?land?r?lm?? Klinik Görü?me, Çocukluk Anksiyetesi, Yeti?kinlik Anksiyetesi, Psikometri, Güvenirlik, Geçerlik

Yazarlar

Meliha Diriöz

Amaç

Ayr?lma Anksiyetesi Belirtileri ?çin Yap?land?r?lm?? Klinik Görü?me Formu (AAB-YKG), bireylerdeki **ayr?lma anksiyetesi** semptomlarının yoğunluğunu ve niteliğini sistematik bir şekilde belirlemek amacıyla uyarlanmıştır. Bu araç, klinik olarak anlamlı semptomları hem çocukluk hem de yeti?kinlik dönemlerinde standart bir protokolle de?erlendirmeyi hedefler.

Ölçek, özellikle ayr?lma anksiyetesi bozukluğunun (SAD) tan? ve ay?r?c? tan? süreçlerine destek sağlamak üzere tasarlanmıştır. Klinik araştırmalarda kullanılması hedeflenen bu form, belirtilerin alt boyutlarının analiz etme ve uygulanan tedavi yöntemlerine verilen yanıtları izleme konusunda de?erli bir kaynak teşkil etmektedir.

Yapı

AAB-YKG, bireyin ba?landığı kişilerden veya evden ayr?lma durumunda aşırı ve geli?im düzeyine uygun olmayan kaygı duyma hali olan ayr?lma anksiyetesini ölçmektedir. Bu yapı, psikopatoloji spektrumu içerisindeki **anksiyete** bozukluklarının bir alt tipi olarak kabul edilmektedir ve 8 madde ile üç ana alt boyutta incelenir.

Ölçeği oluşturan üç alt boyut, ayr?lma anksiyetesinin temel klinik tezahürlerini yansıtmaktadır:

Kaybetme Korkusu: Ba?lanılan kişiye kötü bir şey olacağı veya kaybedileceği yönündeki aşırı

endi?eler.

Okul Fobisi: Evden ayr?lmaktan korkma veya evde kalma iste?i nedeniyle d??ar? ç?kma veya rutin faaliyetleri sürdürmede ya?anan zorluklar.

Yaln?z Kalamama: Tek ba??na kalmaktan kaç?nma ve sürekli olarak birinin varl???na ihtiyaç duyma.

Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerlili?ini incelemek amacıyla Temel Bile?enler Analizi (Principal Component Analysis) öncesinde veri setinin uygunlu?u Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) ve Bartlett testi ile de?erlendirilmi?tir. Çal??mada hesaplanan **KMO** de?erleri, çocukluk alt ölçe?i için 0.68, yeti?kinlik alt ölçe?i için ise 0.70 olarak bulunmu?tur.

De?i?kenler aras? korelasyonun test edildi?i Bartlett testi sonuçlar?, her iki alt ölçek için de $p < 0.001$ düzeyinde istatistiksel aç?dan anlaml? bulunmu?tur. Bu sonuçlar, verilerin istatistiksel aç?dan **faktör analizine** uygun oldu?unu göstermi?tir.

Güvenirlik

AAB-YKG'nin iç tutarl?l???, 410 denekten elde edilen veriler kullan?larak **Cronbach Alfa** güvenirlik analizi tekni?iyle hesaplanm??t?r.

Elde edilen iç tutarl?lk katsay?lar? ?u ?ekildedir:

Çocukluk alt bölümü için Cronbach Alfa de?eri: 0.57

Yeti?kinlik alt bölümü için Cronbach Alfa de?eri: 0.59

Bu de?erler, ölçe?in iç tutarl?l??n?n orta düzeyde oldu?unu göstermektedir ve psikometrik aç?dan kabul edilebilir s?n?rlarda yer alsa da, daha yüksek güvenirlik de?erleri hedeflenmesi gerekti?ine i?aret etmektedir.

Faktör Analizi

AAB-YKG ölçeklerinin faktör yap?s?n? belirlemek üzere, verilere Temel Bile?enler Analizi (Principal Component Analysis) uygulanm??t?r. Bu analiz, faktörlerin netle?tirilmesi ve do?ru yorumlanmas? için "Kaiser normalizasyonu" ve "varimax dönü?türmesi" yöntemleriyle desteklenmi?tir.

Faktörlerin elde edilmesinde kullan?lan kriter, özde?er (eigen value) istatisti?inin 1'den büyük olmas?d?r. Bu kriter, ölçe?in ayr?lma anksiyetesi belirtilerini aç?klayan üç alt boyutlu yap?s?n?n ampirik olarak desteklenip desteklenmedi?ini belirlemede kullan?lm??t?r.

Araç

Test Türü: Uyarlama

Format: Yap?land?r?lm?? Klinik Görü?me Formu (8 madde, 3 alt boyut)

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Çocuklar ve Yeti?kinler

Ya? Grubu: Çocukluk dönemi ve Yeti?kinlik dönemi

Popülasyon Detaylar?: Geçerlik ve güvenilirlik çal??mas?nda toplam 410 denek kullan?lm??t?r.

Test Metodolojisi: 4'lü Likert Tipi Derecelendirme (0=hiç - ?= hat?rlam?yorum)

Anahtar Kelimeler

Ayr?lma Kayg?s?, Klinik De?erlendirme, Psikometrik Özellikler, Temel Bile?enler Analizi, Varimax Döndürme, KMO

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?ildir.

Kurumsal E-posta Adresleri: meliha.dirioz@deu.edu.tr

?leti?im Adresi: Dokuz Eylül Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, ?zmir (2010 Yüksek Lisans Tezi Ba?lam?nda)

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, Meliha Diriöz tarafından 2010 y?l?nda yüksek lisans tezi kapsam?nda Türkçeye uyarlanm??t?r. Ölçe?in kullan?m? ve telif haklar? ile ilgili detayl? bilgi ve izinler için sorumlu yazar Meliha Diriöz ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Kaynaklar

Diriöz, M. (2010). *Ayr?lma anksiyetesi için yap?land?r?lm?? Klinik Görü?me, Çocukluk ve Yeti?kinlik Ayr?lma Anksiyetesi Ölçekleri'nin geçerlik ve güvenilirli?i* (Yüksek lisans tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, ?zmir.

Tez eri?im linki: tez.yok.gov.tr

Orijinal PDF dosyası bu adresten indirilebilir: [ayrilma-anksiyetesi-belirtileri-icin-yapilandirilmis-klinik-gorusme-toad.pdf](#)

Ayrılma Anksiyetesi Belirtileri için Yapılandırılmış Klinik Görüşme Formu Maddeleri

8 madde ve 3 alt boyuttan oluşmaktadır.

Kaybetme Korkusu: Hiç, bu kişiye kötü bir şey olacağından ve onu kaybedebileceğinizden endişe duyduunuz mu? Örneğin; onunla tartıştıysanız, o kişi hastalansaydı, bir kazada ya da bir başka şekilde yaralansa ya da incinseydi çok fazla endişelenir miydiniz? Hiç, onun sizi terk edebileceğinden ya da ölebileceğinden dolayı çok fazla endişelendiniz mi?

Okul Fobisi: Evden ayrılmaktan korktuunuz için ya da evde kalmak istediğiniz için dışarıya çıkmakla ilgili güçlük yaşadınız mı? Hiç evde kalabilmek için dışarı çıkmadığınız oldu mu? Ev dışarı işlerinizi yapması için başka birine ihtiyaç duyduunuz mu? Dışarı çıktığınızda yanınızda birinin olması gerekli midir?

Yalnız Kalamama: Sizin için yalnız kalmak, hatta bir odada tek başınıza kalmak bile çok zor mudur? Yalnız kalmamak için, hiç etraftaki birilerinin peşine takıldığınız oldu mu? Hiç, birileri çok "yapışkan", "bağımlı" olduunuzdan ya da sizin onu "boşduunuzdan" şikâyet etti mi?